ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 7.10.2019 г.
COM(2019) 449 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно дейностите и консултациите на координационната група за борба с изтезанията, посочена в член 31 от Регламент (ЕС) 2019/125 относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел изпълнение на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унизително отношение или наказание

1. Въведение

Съгласно член 31, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/125 от 16 януари 2019 г. относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел изпълнение на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унизително отношение или наказание[1] (наричан по-нататък „Регламента“), Комисията представя на Европейския парламент годишен доклад относно работата, проверките и консултациите на координационната група за борба с изтезанията. В него се уточнява, че годишният доклад се изготвя, като се отчита надлежно необходимостта да не се накърняват търговските интереси на физически или юридически лица.

Поради доста ограничената информация през 2017 г. настоящият доклад съдържа информация за работата на координационната група за борба с изтезанията през 2017 г. и 2018 г., т.е. за периода от влизането в сила на Регламент (ЕС) 2016/2134 от 23 ноември 2016 г., с който бе създадена групата.

2. Регулаторна уредба

С Регламента се подчертава ангажиментът на ЕС за премахване на изтезанията и смъртното наказание. Регламентът забранява износа и вноса на стоки, които са специално предвидени за изпълнение на смъртно наказание, за изтезания или за други форми на жестоко, нечовешко или унизително отношение или наказание. Съгласно него за износа на стоки, които биха могли да се използват за изтезания и друго жестоко, нечовешко или унизително отношение или наказание, е необходимо предварително разрешение за износ, което се издава от компетентните органи на държавите — членки на ЕС.

В приложения II, III и IV към Регламента се съдържат списъци на забранените и контролираните стоки.

През периода, за който се отнася настоящият доклад, Регламентът беше изменен веднъж. С Делегиран регламент (ЕС) 2018/181 на Комисията от 18 октомври 2017 г.[2] Доминиканската република, Сао Томе и Принсипи и Того бяха добавени към списъка на държавите на местоназначение, за които се прилага генералното разрешение на Съюза за износ (понастоящем приложение V)[3].

---

1 Регламентът относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел прилагане на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, беше приет на 30 юли 2005 г. (Регламент (ЕО) № 1236/2005). Той беше изменен няколко пъти. За последно той беше изменен с Регламент (ЕС) 2016/2134 от 23 ноември 2016 г. и впоследствие кодифициран като Регламент (ЕС) 2019/125 от 16 януари 2019 г. (ОВ L 30, 31.1.2019 г., стр. 1).

2 ОВ L 40, 13.2.2018 г., стр. 1.

3 Генералното разрешение на Съюза за износ се прилага спрямо износа за държави, които са отменили смъртното наказание за всички престъпления и са потвърдили тази отмяна чрез поемането на международен ангажимент, ако са изпълнени условията и изискванията за използването на това разрешение. Що се отнася до страните, които не членуват в Съвета на Европа, този списък включва държавите, които не само са отменили смъртното наказание за

3. Дейности на координационната група за борба с изтезанията

Координационната група за борба с изтезанията е създадена с Регламент (ЕС) 2016/2134 на Европейския парламент и на Съвета, за да разглежда въпроси, свързани с прилагането на Регламента.

Тя служи като средище за експертите на държавите членки и за Комисията за обмен на информация относно административни практики и за обсъждане на въпроси, свързани с тълкуването на Регламента, технически въпроси във връзка с изброените стоки, промени, свързани с Регламента, и други въпроси, които могат да възникнат. При подготвянето на делегирани актове Комисията се консултира с групата в съответствие с принципите, посочени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[4].

Координационната група за борба с изтезанията проведе две срещи през отчетния период — на 12 юли 2017 г. и на 28 юни 2018 г., на които беше обменена информация по редица актуални въпроси, свързани с прилагането на Регламента.

3.1. Уведомления относно откази и забранени износители

Координационната група за борба с изтезанията проведе технически обмен на информация относно механизмите, предлагани от електронната система относно изделията с двойна употреба — защитена и криптирана система, която Комисията е създала за обмен на информация между компетентните органи. Съгласно член 23, параграф 5 от Регламента компетентните органи на държавите — членки на Европейския съюз, използват електронната система относно изделията с двойна употреба, за да съобщават информация за случаи, в които е било отхвърлено искане за разрешение за износ (т.нар. откази).

В системата бяха въведени нови механизми за уведомяване с цел привеждането ѝ в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2134 на Европейския парламент и на Съвета[5]. Механизмите дават възможност на компетентните органи да съобщават:

i) данни за износители, на които е забранено да използват генералното разрешение на Съюза за износ (член 20, параграф 1);
ii) данни за техническа помощ, за която не е било дадено разрешение (член 15, параграф 1, буква а) и член 19, параграф 1, буква а), и
iii) данни за брокерски услуги, за които не е било дадено разрешение (член 15, параграф 1, буква б) и член 19, параграф 1, буква б).

3.2. Изискване за предварително разрешение съгласно членове 15 и 19 за техническа помощ и брокерски услуги

Що се отнася до изискването за предварително разрешение за техническа помощ и брокерски услуги, посочено в членове 15 и 19 от Регламента, от членовете на координационната група за борба с изтезанията беше поискано да предоставят насоки,

---

всички престъпления, но и са ратифицирали без резерви Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права.

4 ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.
5 ОВ L 338, 13.12.2016 г., стр. 1.

които евентуално са изготвили по тези въпроси, включително относно определението на някои термини като „брокер“ и „доставчик на техническа помощ“.

3.3. Налагане на забраните съгласно членове 8 и 9 във връзка с изложения и реклама

Координационната група за борба с изтезанията проведе технически обмен на информация относно забраните, посочени в членове 8 и 9 от Регламента във връзка с изложения и реклама. Тези забрани бяха въведени с изменението на Регламента през 2016 г. Те влязоха в сила на 16 декември 2016 г. По време на техническия обмен бяха обсъдени въпросите за евентуални насоки за съответните органи и за реда и условията за налагане на забраните. Отбелязано беше, че е било докладвано за случаи на стоки, рекламирани на уебсайтовете на европейски доставчици, които показват, че обхватът на забраната, установен в Регламента, вероятно не е достатъчен.

3.4. Световен алианс срещу търговията със стоки, използвани с цел изтезания

Координационната група за борба с изтезанията беше уведомена за основните развития, свързани със Световния алианс срещу търговията със стоки, използвани с цел изтезания[6]. Световният алианс срещу търговията със стоки, използвани с цел изтезания, който се подкрепя от Европейския съюз и се съфинансира от Аржентина и Монголия, започна дейността си на 18 септември 2017 г., когато неговите 57 членове приеха политическа декларация за основополагащите му принципи, включително ангажимент за предприемане на ефективни мерки за ограничаване на търговията със стоки, използвани за изтезания и смъртно наказание, чрез националното законодателство и ефективното му прилагане.

Целта на инициативата е да се насочи вниманието към Регламента на ЕС и да се насърчат други държави да предприемат подобни търговски мерки, за да се спре или ограничи световната търговия със стоки, използвани за смъртно наказание и изтезания. В Алианса участват всички държави — членки на ЕС, и над 30 трети държави.

[6] http://www.torturefreetrade.org/